

KYRKOSTYRELSENS CIRKULÄR

Nr 30/2004
5.11.2004

UTVECKLINGEN AV GOD LEDNINGS- OCH FÖRVALTNINGSPRAXIS SAMT
INTERN ÖVERVAKNING I FÖRSAMLINGEN

Kyrkostyrelsens plenum godkände 26.10.2004 ett informationspaket om utvecklingen av god lednings- och förvaltningspraxis samt intern övervakning som skall sändas ut till församlingarna. Informationspaketet medföljer som bilaga.

Den interna övervakningens uppgift är att med rimlig säkerhet garantera att församlingens verksamhet och administration sköts på ett sakligt, högkvalitativt och lagenligt sätt. Målet är att församlingens verksamhet och administration skall vara flexibel, öppen och verkningsfull. Den interna övervakningen är en del av församlingens operativa ledning. Intern övervakning innebär att fördela uppgifter, befogenheter och ansvar, fatta beslut om övervaknings- och rapporteringssätt, skydda data och datasystem samt trygga tillgångar och hantera risker på en acceptabel nivå.

Enligt kyrkoordningen skall revisorerna granska att församlingens interna övervakning har anordnats på ett ändamålsenligt sätt. Revisorerna skall utan dröjsmål informera kyrkorådet om sådana missförhållanden som de upptäcker. Enligt modellen till ekonomistadga skall övervakningen av församlingens administration och ekonomi organiseras så att den externa övervakningen (revision) och den interna övervakningen tillsammans bildar ett heltäckande övervakningssystem. Den interna övervakningen är ett verktyg som underlättar planeringen och ledningen.

Målet med den interna övervakningen är att uppnå en rimlig visshet om att församlingens uppgifter sköts så som de borde. Delmål är bl.a. att

- trygga en ändamålsenlig verksamhet som löper smidigt samt en välfungerande administration
- säkerställa att de lagar, bestämmelser och anvisningar som gäller för församlingarna följs
- främja funktionernas lagenlighet, produktivitet, lönsamhet och effektivitet samt förbättra servicekvaliteten
- hjälpa organisationen att uppnå de verksamhetsmässiga och ekonomiska målen
- ge en verksamhetsmodell för när en anställd byts, för vikarier och i problemsituationer

- ge korrekt och verklighetsbaserad information om verksamheten och ekonomin i den regelbundna rapporteringen
- förhindra resurssvinn som orsakas av misskötsel, felaktigt handlande, missbruk eller slöseri.

Kyrkorådet ansvarar för att den interna övervakningen anordnas och att systemet i praktiken fungerar i enlighet med givna regler och anvisningar. Kyrkoherden, ekonomichefen och andra tjänsteinnehavare i ledande ställning är i en central position då det gäller att övervaka församlingens verksamhet och ekonomi. Hela personalen, de förtroendevalda och församlingsmedlemmarna deltar även de i den interna övervakningen. Offentlighetsprincipen och rätten att söka ändring bidrar till församlingens interna övervakning bara genom att finnas till.

Informationspaketet baserar sig på kyrkolagen och kyrkoordningen, kyrkorådets reglemente, modellen till ekonomistadga, kyrkostyrelsens tidigare anvisningar till församlingarna, modellen till arkivstadga, förvaltningslagen och bl.a. Cosomodellen (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission). Informationspaketet har tagits fram genom diskussioner med församlingsrepresentanter för både verksamheten och ekonomin; detta har resulterat i att exempel på funktionsbeskrivningar av diakoniarbetet, konfirmandundervisningen, dopförrättningen och upphandlingen har bifogats som bilagor till informationspaketet. På kyrkans intranät finner du närmare upplysningar om bl.a. riskhantering och avsikten är att webbplatsen skall kompletteras med exempel på hur olika funktionskedjor kan granskas. Syftet med exemplen är att ge alternativa tankemodeller för att analysera funktionskedjorna; hur man agerar och hur man borde agera. Det finns inte ett sätt att beskriva arbetshelheter som kan anses vara det enda rätta. Ett bra agerande baserar sig på respektive församlings egen verksamhetskultur med beaktande av laglighet, effektivitet etc.

Församlingens tjänsteinnehavare och förtroendevalda planerar tillsammans den praktiska interna övervakningen utifrån sina egna utgångspunkter och behov. Den anvisning som uppgörs skall basera sig på en helhetsbedömning av de egna behoven. Vid uppgörandet av sina egna anvisningar skall församlingen utgå från det bifogade informationspaketet om god lednings- och förvaltningspraxis samt intern övervakning. Avsikten är inte att skapa en minutiös kontroll, utan att övervaka hela arbetskedjor istället för enstaka uppgifter och att bara övervaka sådana funktioner som är verkligt betydelsefulla och riskfyllda t.ex. genom att övergå från detaljerad uppföljning av anslag till kostnadsuppföljning. Anvisningarna för den interna övervakningen utgår från justeringen av stadgar och förhållningsregler samt övervakningsmodellerna för dessa. De etiska förhållningsreglerna för god förvaltningssed innehåller verksamhetsmodeller för den interna övervakningen.

Som bilaga till detta cirkulär medföljer ett instruktionshäfte. Tillägsexemplar att dela ut till t.ex. förtroendevalda och chefer fås från Kyrkostyrelsens publikations- och AV-försäljning till ett självkostnadspris på 3 euro/exemplar. Telefonnummer till publikationsförsäljningen är 09-180 2315 eller 09-180 2229. Eventuella beställningar kan även göras per e-post på adressen julkaisumyynti@evl.fi. Instruktionshäftet (utan den rätta layouten och illustrationer) kan också kopieras från kyrkans intranät på adressen www.kirkko.evl.fi, under "Seurakuntatalous" / på svenska / av kyrkostyrelsen godkända instruktioner för skötsel av ekonomiförvaltningen.

Kyrktjänsten anordnar utbildningsdagar om utvecklingen av god lednings- och förvaltningspraxis samt intern övervakning enligt följande tidtabell:

- Åbo 23.11.2004
- S:t Michel 24.11.2004
- Kuopio 26.11.2004
- Uleåborg 30.11.2004
- Helsingfors 7.12.2004
- Jyväskylä 13.12.2004
- Nokia 14.12.2004

Utbildningsdagarnas program:

- Vad är intern övervakning?
- Den interna övervakningens hörnstenar i församlingen
- Föremålen för den interna övervakningen och verkställandet av denna
- Hur församlingen gör upp egna anvisningar för att sköta den interna övervakningen
- Exempel på hur man kan beskriva och utveckla vägarna för verksamhetens tjänster

Det är önskvärt att kyrkoherdar, ekonomichefer och andra tjänsteinnehavare i ledande ställning samt förtroendevalda deltar i ovan nämnda utbildningsdagar. Kyrktjänsten har sänt ut brev med information om kursdagarna till församlingarna och informationen finns också tillgänglig på adressen www.kirkkopalvelut.fi.

KYRKOSTYRELSEN

Risto Junttila

Maija-Liisa Hietakangas